

അവനവൻകടമ്പയിലെ ഫോക് ഘടകങ്ങൾ

അവതരണകലയാണ് നാടകം. നടിക്കുന്നതാണ് നാടകം. എവിടെ ഒരു മനുഷ്യനുണ്ടോ അവിടെ നാടകമുണ്ട് എന്നു പറയാറുണ്ട്. അനുഭവങ്ങൾ രസകരമായി ആവർത്തിച്ച് അവതരിപ്പിക്കുകയും ആസ്വദിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന നാടോടി സമൂഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയാണ് നാടകം എന്ന കലാരൂപം. നാടകത്തിലെ ചലനങ്ങളും ശബ്ദങ്ങളും അംഗവിക്ഷേപങ്ങളും മൊക്കെ അനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ നിന്ന് സ്വാംശീകരിച്ച് വികസിപ്പിച്ചതാണെന്നു കരുതുന്നു. തുടർന്ന് നാടകം ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ എത്തിച്ചേർന്നു.

പരമ്പരാഗത ദൃശ്യകലകളിൽ നിന്ന് കരുത്തുൾക്കൊണ്ട ആധുനിക നാടകവേദിയെപ്പറ്റിയുള്ള അന്വേഷണം എത്തിച്ചേർന്നത് തനതുനാടകവേദിയിലാണ്. തനതുനാടകവേദിയ്ക്ക് ആ പേരനൽകിയത് സി.എൻ. ശ്രീകണ്ഠൻനായരാണ്. 'തനത്' എന്ന ആശയത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള രചനകളുമായി മുന്നോട്ടുപോയത് കാവാലം നാരായണപ്പണിക്കരാണ്. ജി. ശങ്കരപ്പിള്ളയും പി.എം. താജുമൊക്കെ ഈ വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചവരാണ്. തനതു നാടകസങ്കല്പത്തെ പ്രയോഗതലത്തിൽകൊണ്ടുവന്നത് കാവാലമാണ്. തനതുനാടകത്തിന്റെ രംഗപ്രയോഗത്തെപ്പറ്റി പഠനം നടത്തുകയും സ്വന്തം നാടകങ്ങളെ പരീക്ഷണവിധേയമാക്കുകയും ചെയ്തു കാവാലം. പഴമയിലേയ്ക്ക് തിരിച്ചുപോകുകയാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ തനതു സങ്കല്പത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

പ്രകൃതിയുടെ പച്ചപ്പിനിടയിൽ അരങ്ങേറുന്ന കാവാലം നാടകങ്ങളുടെ വേദി പ്രകൃതിതന്നെയാണ്. പരിസരാദിനയവും പരിസരനാടക

വേദിയുമെല്ലാം നാടോടി നാടകങ്ങളുടേതായ സ്വത്വം (Identity) കാവാലത്തിന്റെ നാടകങ്ങൾക്കു നൽകുന്നു. നാടൻവാദ്യങ്ങളും വേഷങ്ങളും സംഭാഷണത്തിൽ തുളുമ്പുന്ന നാടോടിത്തവ്വം ആ നാടകങ്ങളുടെ ഫോക് സ്വാധീനത്തെയാണ് കാണിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകങ്ങളെല്ലാം നാടോടി അംശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവയാണ്. ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയ നാടകമായ അവനവൻ കടമ്പയിലെ ഫോക് അംശങ്ങളെ വേർതിരിച്ചുപഠിക്കുകയാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

കാവാലത്തിന്റെ ‘സാക്ഷി’, ‘ദൈവത്താർ’, ‘തിരുവാഴിത്താർ’ എന്നിവയിൽ നിന്ന് ‘അവനവൻകടമ്പ’യിലെത്തുമ്പോൾ നാടകം ദൃശ്യ കലയാണെന്ന ബോധം ഉറയ്ക്കുന്നുണ്ട്. മറ്റു നാടകങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് നാടകീയതയും സമഗ്രതയും അവനവൻ കടമ്പയ്ക്കുണ്ട്. വാചികാംശത്തെക്കാൾ ദൃശ്യാംശത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം. ഒരു പുതിയ കലാരൂപമായിട്ടാണ് ഈ നാടകം അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്. ഈ പുതുമകൾക്കു കാരണം അതിലെ നാടോടിയാംശങ്ങളാണ്.

നാടകത്തിന്റെ പേര്

ഈ നാടകത്തിലെ നാടോടിത്തം അതിന്റെ പേരിൽത്തന്നെ തുടങ്ങുന്നു. ഓരോ ആൾക്കും ജീവിതത്തിൽ അവനവന്റേതായ കടമ്പയുണ്ട്. എന്നും അവൻ കടമ്പ അവൻ തന്നെയാണെന്നുമുള്ള സത്യം നാടകത്തിന്റെ പേരിൽ ധ്വനിക്കുന്നു. കാലു കവച്ചു വെച്ചു വേലി കടക്കാനുള്ള അരവേലിയാണ് കടമ്പ. വേദിയും കടമ്പയുമൊക്കെ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ മാത്രമാണുള്ളത്.

ധ്വനയാത്മകമായ ഇതിവൃത്തമാണ് അവനവൻകടമ്പയ്ക്കുള്ളത്. നാടോടിയാണത്. കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പേരുകളിലും നാടോടിപ്പർശമുണ്ട്. തൊഴിലിന്റെയോ രൂപത്തിന്റെയോ സ്ഥാനങ്ങളുടെയോ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് കഥാപാത്രങ്ങൾക്ക് പേരിട്ടിരിക്കുന്നത്. നാടകകൃത്തിന്റെ ദർശനം ആവിഷ്കൃതമാകുന്നത് ഇവരിലൂടെയാണ്. എ.എൻ വൈറ്റ് ഹൈഡ് അവതരിപ്പിച്ച അബ്സ്ട്രാക്ട് കലാദർശന തത്ത്വങ്ങൾക്കനുസരണമാണ് ഇത്തരത്തിലുള്ള പാത്രസൃഷ്ടി. ഈ നാടകത്തിലെ പാട്ടുപരിഷകളും ആട്ടപ്രകാരങ്ങളും നാടോടി ജീവിതം നയിച്ചിരുന്ന പൂർവ്വഗോത്രങ്ങളുടെ പ്രതീകങ്ങളാണ്. ആട്ടവും പാട്ടും ഗ്രാമാന്തരത്തിൽ പരസ്പരപുരകങ്ങളായി വളർന്ന കലാരൂപങ്ങളാണ്. ചിത്തിരപ്പെണ്ണ്, വടിവേലൻ, എരുട്ടക്കണ്ണൻ

പക്കി, ദേശത്തുടയോൻ തുടങ്ങിയ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പേരുകളെല്ലാം നാടോടിത്തം തുളുമ്പുന്നതാണ്. തനിദ്രാവിഡങ്ങളാണ് ഈ പേരുകൾ.

കടമ്പ കടക്കലാണ് 'അവനവൻകടമ്പ'യിലെ പ്രധാനപ്രമേയം. സ്വയാർജ്ജിത വിശുദ്ധികൊണ്ടേ കടമ്പ കടക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. വാലടിക്കാരിലെ ഉത്സവത്തിൽ പങ്കെടുക്കണമെങ്കിൽ കടമ്പ കടന്നേപറ്റൂ. യഥാർത്ഥത്തിൽ കടമ്പ ന്യായാന്യായങ്ങളെ വേർതിരിക്കുന്ന നീതിപീഠമാണ്. നിയമത്തിനു മുന്നിൽ എല്ലാവരും തുല്യരാണെന്നപോലെ കടമ്പയ്ക്കുമുന്നിൽ അത് കടക്കാനെത്തുന്ന ഭരണാധികാരിയും സാധാരണക്കാരനും തുല്യരാണ്. ഈ നാടകത്തിൽ കടമ്പ, വാലടിക്കാവ്, കാവിലെ ഉത്സവം എന്നിവയ്ക്ക് മിത്തിന്റെ പരിവേഷമാണുള്ളത്. അവനവൻ കടമ്പയെ പാശ്ചാത്യ നാടകങ്ങളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമാക്കുന്നതും ഈ മിത്തിന്റെ സാന്നിധ്യമാണ് കടമ്പയെ നാടോടിയാക്കുന്ന പ്രധാന ഘടകവും ഇതുതന്നെയാണ്. കടമ്പയാണ് 'അവനവൻ കടമ്പ'യിലെ കേന്ദ്രകഥാപാത്രം.. വാലടിക്കാരിലെത്താൻ കടമ്പ കടക്കണം. ആ ഗ്രാമത്തിലെ വിശ്വാസജീവിതത്തിന്റെ കേന്ദ്രമാണ് വാലടിക്കാവ്. വാലടിക്കാരിലെ ഉത്സവത്തിൽ പങ്കുചേർന്ന് വിവിധ കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കാനാണ് ആട്ടപണ്ടാരങ്ങളും പാട്ടുപരിഷകളും എത്തുന്നത്. നാടോടി സമൂഹങ്ങളാണ് ഇവർ.

സംഭാഷണത്തിലെ നാടോടി അംശങ്ങൾ

നാടോടിത്തം 'അവനവൻ കടമ്പ'യിലെ സംഭാഷണങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നുണ്ട്. ധ്വനയാത്മകവും താളാത്മകവുമായ ഗദ്യരൂപത്തിലുള്ളതാണ് സംഭാഷണങ്ങൾ. സംഭാഷണത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന പദങ്ങളിലും ചൊല്ലുകളിലും പ്രയോഗങ്ങളിലുമെല്ലാം നാടോടിത്തമുണ്ട്. നാടോടി പാട്ടുകളുടെയും വായ്ക്കാരികളുടെയും സാന്നിധ്യം സംഭാഷണത്തിന് പ്രത്യേക സൗന്ദര്യം നല്കുന്നു. ഓഹോയ്, പൂഹോയ്, എന്താ കൂവാ, പാങ്ങില്ല, ദേണ്ടേ, ചെല്ലമ്പം, പരുവം, ചോദീർ, വരിനോ തുടങ്ങിയ നാടൻ പദങ്ങളും വായിൽ മണ്ണടിക്കുക, പോക്കണം കെട്ട, ശീല പിടുങ്ങൽ, മര്യാദരാമന്മാർ, കൊങ്ങയ്ക്കു പിടിക്കുക, വയറ്റത്തടിക്കുന്ന തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങളെല്ലാം ശ്രദ്ധേയമാണ്. 'ഗണപതിപാടുക' എന്നതോടുകൂടിയുള്ള നാടകത്തിന്റെ തുടക്കം ഈശ്വരപ്രാർത്ഥനയോടെ ഏതു ചടങ്ങും ആരംഭിക്കുന്ന പാരമ്പര്യത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു. ചത്തതു കീചകനെങ്കിൽ കൊന്നത് എരട്ടക്കണ്ണൻ പക്കി, വീണ്ടേടം വിദ്യയാക്കുക, മോട്ടിച്ചാലും കുടുംബം മറക്കരുത്, മുറത്തിൽ കേറി

കൊത്തുക തുടങ്ങിയ നാടൻ ശൈലികളും ചൊല്ലുകളും നാടകത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളാണ്. കൂടാതെ നർമ്മരസം തുളുമ്പി നിൽക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളും ‘അവനവൻകടമ്പ’യിൽ ധാരാളമുണ്ട്.

വാത്സാരികളും നാടൻപാട്ടുകളും

‘അവനവൻകടമ്പ’യെ നാടോടി നാടകത്തോട് ഏറെ അടുപ്പിച്ചു നിർത്തുന്നതാണ് അതിലെ വാത്സാരികളും നാടൻ പാട്ടുകളും അനുഷ്ഠാനാശങ്ങളും അനുഷ്ഠാനപരമായ ചലനങ്ങളുമൊക്കെ.

‘അശകൊശലേ പെണ്ണുണ്ടോ
ചിത്തിരപ്പെണ്ണുണ്ടേ
താലിപ്പീലി പെണ്ണുണ്ടേ
താമരയാളെ പെണ്ണുണ്ടേ’

എന്ന നാടൻപാട്ടിലൂടെ പാട്ടുപരിഷകൾ ചിത്തിരപ്പെണ്ണിനെ വർണ്ണിക്കുന്നു. തിരിച്ച് ആട്ടപ്പണ്ടാരങ്ങൾ വടിവേലനെ വർണ്ണിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്.

‘അശകൊശലേ ആണുണ്ടോ
അഴകൊഴമ്പനാണുണ്ടേ
ആറ്റുനോറ്റൊരാണുണ്ടേ
അല്ലിമലരമ്പനാണുണ്ടേ’

ഇത്തരം വാത്സാരികളാണ് ‘അവനവൻകടമ്പ’യിലെ നാടോടിശൈലിയ്ക്ക് മിഴിവു നൽകുന്നത്. പടയണിയിലെ വാത്സാരികളെയും ഇതിൽ ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ട്. വാത്സാരിയിലെ ‘തിത്തെയ്’ എന്ന പ്രയോഗവും കടമ്പയ്ക്ക് വീഴുമ്പോഴുള്ള ‘ഇന്തയ്കു ടിനോം’ എന്ന വാത്സാരിയും ആവർത്തിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. വാത്സാരികളും മറ്റും ‘അവനവൻകടമ്പ’യെ കൂടുതൽ നാടോടിയാക്കുന്നു.

അനുഷ്ഠാനാംശങ്ങൾ

നാടോടിയായ ആചാരങ്ങളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളും വിശ്വാസങ്ങളും ‘അവനവൻകടമ്പ’യിൽ ധാരാളമുണ്ട്. ദേശത്തുടയോന്റെ എഴുന്നള്ളത്ത് രംഗം ശ്രദ്ധിച്ചാൽ നമ്മുടെ ഗ്രാമീണർ നാട്ടുടയോന്മാരെ ആചാരവെടി മുഴക്കി സ്വീകരിച്ചതിന്റെ ഛായ കാണാവുന്നതാണ്. കൈനോട്ടത്തിൽ വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്ന സമൂഹമാണ് നാടോടികളുടേത്. കൈരേഖനോക്കിയുള്ള പ്രവചനം തെറ്റില്ലെന്നാണു വിശ്വാസം. ചിത്തിരപ്പെണ്ണിന്റെ കൈനോക്കി, മനസ്സിലൊരാൾ കൂടുകെട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നും കൊലനടക്കു

മെന്നും പാട്ടുപരിഷ്കരണങ്ങളും പറയുന്നുണ്ട്. മന്ത്രവാദം തുടങ്ങിയ കർമ്മങ്ങളിലും നമ്മുടെ നാടോടി സമൂഹത്തിന് വിശ്വാസമുണ്ട്. മഷിയിട്ട് മന്ത്രം ജപിച്ച് വടിവേലനെ വരുത്തുന്നത് മന്ത്രവാദത്തിലൂടെയാണ്. മഷിയിട്ടു വരുത്തുന്ന മന്ത്രവും ചാറ്റുപാട്ടുമെല്ലാം പരമ്പരയായി കൈമാറ്റം ചെയ്തിരുന്ന വിദ്യകളാണ്. പാട്ടുപരിഷ്കരണ വടിവേലനെ കൊല്ലുന്നതും മറ്റും മന്ത്രവാദത്തിന്റെ സഹായത്തോടെയാണ്. പാട്ടുപരിഷ്കരണങ്ങളുടെ ചലനങ്ങളൊക്കെത്തന്നെ നമ്മുടെ പ്രാചീനമായ ആഭിചാരക്രിയകളിലും അനുഷ്ഠാനകർമ്മങ്ങളിലുമുള്ളതാണ്. നാടകത്തിന്റെ അവസാനഭാഗത്ത് നടക്കുന്ന ദേശത്തുടയോന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കറകഴുകിക്കളയലിന് ബാധോച്ചാടനച്ചടങ്ങിനോട് ഏറെ അടുപ്പമുണ്ട്.

നാടകവേദി

പ്രേക്ഷകനുമായി യാതൊരു വിധത്തിലുള്ള അകൽച്ചയുമില്ലാത്ത നാടോടി നാടകവേദിതന്നെയാണ് ‘കടമ്പ’ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. പ്രകൃതി ഈ നാടകത്തിൽ പ്രധാനമാണ്. ഈ നാടകം അരങ്ങേറിയാൽ വൃക്ഷച്ചവടുകൾ വേദിയായി മാറിയ തുടങ്ങിലാണ്. തുറന്ന വേദി നാടകത്തിന് ഒരു പ്രത്യേക ഭംഗം നൽകുന്നു. പ്രതീകാത്മകമായ അവതരണശൈലിയുള്ള ഈ നാടകത്തിന് യോജിച്ചതും ഇത്തരമൊരു രംഗവേദിയാണ്. പരിസരാഭിനയം മറ്റൊരു പ്രത്യേകതയാണ്. കഥാപാത്രങ്ങൾ പ്രേക്ഷകഗൃഹത്തിൽ നിന്ന് അഥവാ സദസ്യരുടെ സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് പ്രാധാന്യം ലഭിച്ച് രംഗവേദിയിലേക്കു വരുന്നു. പാത്രപ്രവേശങ്ങളിലാണ് പരിസരനാടകവേദിയുടെ പ്രാധാന്യം കൂടുതൽ പ്രകടമാകുന്നത്. വൃക്ഷങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്നാണ് എരട്ടക്കണ്ണൻ പക്കി രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നത്. താളത്തിനൊപ്പിച്ച് പ്രത്യേകം ചലിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പക്കിയുടെ വരവ് ആ കഥാപാത്രത്തിന്റെ അവതരണത്തിന് മാറ്റുകൂട്ടുന്നു. വാലിക്കാവ്, പമ്പയാറ്, ഉത്സവം തുടങ്ങിയവയെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശങ്ങളും തുറന്ന അന്തരീക്ഷവും കഥാപാത്രവേഷങ്ങളുമെല്ലാം പ്രതീകാത്മകമായ അവതരണത്തെ സഹായിക്കുന്നു. താളവും വായ്ക്കാരിയുമൊക്കെ പരിസരാഭിനയത്തിന് മാറ്റുകൂട്ടുന്നു. നടനും മറ്റും നാടകങ്ങളിൽ ലഭിക്കാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യം ‘കടമ്പ’യുടെ അവതരണത്തിൽ ലഭിക്കുന്നു.

‘അവനവൻകടമ്പ’യിലെ നൃത്തത്തിനും ഗീതത്തിനും അടിസ്ഥാനമായി വർത്തിച്ചത് നാടൻവാദ്യങ്ങളാണ്. അവയുടെ താളമാണ് നാടകത്തിനാകെ ജീവൻ നൽകുന്നത്. താളത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകിയ

ഒരു ദൃശ്യകാവ്യമാണിത്. ഇതിലെ താളപ്രയോഗങ്ങളെല്ലാം പ്രാചീന കലാരൂപങ്ങളിൽ നിന്ന് സ്വീകരിച്ചവയാണ്. വേലകളി, കത്തിയോട്ടം, കാക്കാരശ്ശി നാടകം തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നെല്ലാം താളം സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവനവൻകടമ്പയിൽ താളബദ്ധമല്ലാതെ ചലനമോ ശബ്ദമോ സംഭാഷണമോ ഇല്ല. താളം കൊടുക്കാൻ നിയുക്തരായ വർ എന്ന നിലയിൽ പാട്ടുപരിഷ്കരണം ഈ നാടകത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. താളപ്പിഴ അവർക്ക് മരണത്തെക്കാൾ ഭയാനകമാണ്. ആട്ടപ്പണ്ടാരങ്ങൾ അവരുടെ താളത്തിനൊത്തു തുളളുന്നവരാണ്. കേരളത്തിലെ നാടോടിക്കലകളെല്ലാം താളത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ്. താളം തന്നെയാണ് 'കടമ്പ'യിലെ മറ്റൊല്ലാഘടകങ്ങളെയും ഒരുമിച്ചു നിർമ്മിക്കുന്നത്. കടമ്പയ്ക്കൽ കാൽതെറ്റി വിഴുന്ന് "ഇന്തത്'യുടനോം' എന്ന താളത്തിലാണ്. ശവതാളം, ജീവതാളം, അവതാളം എന്നിങ്ങനെയുള്ള താളങ്ങൾ 'അവനവൻകടമ്പ'യുടെ മാത്രം പ്രത്യേകതയാണ്.

പ്രാചീനങ്ങളായ അനുഷ്ഠാനകലകളിലെ വേഷഭൂഷകളാണ് 'അവനവൻകടമ്പ'യിലുള്ളത്. നാടോടിക്കലകളിലെ ചമയങ്ങളും പൊയ്യുവങ്ങളും പ്രതീകാത്മകമായാണ് നാടകത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ദേശത്തുടയോൻ തെയ്യത്തിലെ ഒരു കഥാപാത്രമാണ്. വടിവേലവന് പഴങ്കഥകളിലെ രാജകുമാരന്റെ വേഷമാണ്. അനുഷ്ഠാനകലകളിലെ വെളിച്ചപ്പാടിനെയാണ് എരട്ടക്കണ്ണൻ പക്കി ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നത്. ചിത്തിരപ്പെണ്ണ് ആദ്യം നർത്തകിയുടെ വേഷത്തിലും പിന്നീട് സംഹാരരൂപിയായും ഒക്കെ എത്തുന്നു. പാട്ടുപരിഷ്കരണയുടെയും ആട്ടപ്പണ്ടാരങ്ങളുടെയും വേഷഭൂഷാദികൾ നമ്മുടെ നാടോടി സമൂഹത്തിന്റെ വേഷമനുകരിച്ചുള്ളതാണ്. അനുഷ്ഠാനകലകളിലെ ക്രിയാംശങ്ങളുടെ ധ്വനയാത്മകത 'അവനവൻകടമ്പ'യിലുണ്ട്. പുരസ്കൃതമായ നാടകാഭിനയ രീതികളെയും നാടോടിനാടകശൈലികളെയും സമന്വയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അഭിനയരീതിയാണ് 'അവനവൻകടമ്പയുടേത്'.

ഉപസംഹാരം

തെറ്റു സംഭവിക്കുക സാധാരണമാണ്. ചെയ്ത തെറ്റുകൾ ആവർത്തിക്കാതെ അവ ഉപേക്ഷിക്കാൻ തയ്യാറാകുമ്പോൾ മാത്രമേ കടമ്പകൾ തരണം ചെയ്ത് ശാശ്വതമായ സന്തോഷത്തിലെത്തിച്ചേരാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ നാടകത്തിലെ കറയൊഴിക്കൽ ചടങ്ങ് തെറ്റുകൾ ഏറ്റു പറഞ്ഞിട്ട് കമ്പസാരമോ ചെയ്യുപോയ പാപങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കലോ ആണ്. കറയൊഴിഞ്ഞതോടെ പുതിയ ജീവിതത്തിലേക്ക് കടക്കുക

യാണ് എല്ലാവരും. നാടകം നൽകുന്ന സന്ദേശമാണിത്. നാടോടിത്ത നിമയുള്ള കലാപാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നാണ് ‘അവനവൻകടമ്പ’ ഈ സന്ദേശം പ്രേക്ഷകരിലെത്തിക്കുന്നതും.

സഹായക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

1. ഫോക്ലോർ - രാഘവൻ പയ്യനാട്, കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, തിരുവനന്തപുരം, 1997.
2. ഫോക്ലോർ പഠനങ്ങൾ - ദേശമംഗലം രാമകൃഷ്ണൻ, കേരള സർവ്വകലാശാല, 1999.
3. നാടകദർശനം - ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള, ഡി.സി ബുക്സ്, 1990.
4. മലയാള നാടകപ്രസ്ഥാനം - കാട്ടുമാടം നാരായണൻ, കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി, 1990.
5. അവനവൻകടമ്പ - കാവാലം നാരായണപ്പണിക്കർ, ഡി.സി ബുക്സ്, 1982.
6. ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള സ്റ്റാരക പ്രബന്ധങ്ങൾ - വയലാ വാസുദേവപ്പിള്ള (എഡി:) കറന്റ് ബുക്സ്,

വീണാഗോപാൽ വി.പി.,
അസി. പ്രൊഫസർ, മലയാള വിഭാഗം,
ഗവ. കോളേജ്, കോട്ടയം